

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2015/847,

20. mai 2015,

mis käsitleb rahaülekannetes edastatavat teavet ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1781/2006

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Rahaülekannete kaudu liikuv ebaseaduslik raha võib kahjustada finantssektori terviklikkust, stabiilsust ja mainet ning ohustada liidu siseturgu ja samuti rahvusvahelist arengut. Rahapesu, terrorismi rahastamine ja organiseeritud kuritegevus on jätkuvalt teravad probleemid, millega tuleks tegeleda liidu tasandil. Kurjategijate ja nende kaasosaliste püüded varjata kuritegelikul teel saadud tulu päritolu või teha rahaülekandeid, et rahastada kuritegevust või terrorismi, võivad tõsiselt ohustada rahaülekannete süsteemi usaldusväärsust, rikkumatust ja stabiilsust ning vähendada usaldust finantsüsteemi suhtes üldiselt.
- (2) Kui liidu tasandil ei võeta teatavaid koordineerimismeetmeid, võivad rahapesuga tegelejad ja terrorismi rahastajad kasutada oma kuritegeliku tegevuse hõlbustamiseks ära liidu lõimunud finantsalaga kaasnevat kapitali liikumise vabadust. Rahapesuvastase töökonna (FATF) raamistikus tehtava rahvusvahelise koostöö ja FATFi soovitude ülemaailmse rakendamise eesmärk on tõkestada rahaülekannete teel toimuvat rahapesu ja terrorismi rahastamist.
- (3) Võetavate meetmete ulatuse tõttu peaks liit tagama, et 16. veebruaril 2012 FATFi poolt vastu võetud rahvusvahelisi standardeid rahapesu ning terrorismi ja massihävitusrelvade leviku rahastamise vastu võitlemise

⁽¹⁾ ELT C 166, 12.6.2013, lk 2.

⁽²⁾ ELT C 271, 19.9.2013, lk 31.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 20. aprilli 2015. aasta esimese lugemise seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Euroopa Parlamendi 20. mai 2015. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

kohta (edaspidi „FATFi muudetud soovitused“) ning eriti FATFi soovitus 16 elektrooniliste ülekannete kohta (edaspidi „FATFi soovitus 16“) ja muudetud tõlgendavat märkust selle rakendamise kohta rakendatakse ühtaoliselt kogu liidus ning et ei esineks eelkõige diskrimineerimist ega lahknevusi ühest küljest liikmesriikides tehtavate riigisiseste maksete ja teisest küljest liikmesriikide vahel tehtavate piiriüleste maksete vahel. Liikmesriikide poolt eraldi võetud koordineerimata meetmed piiriüleste rahaülekannete valdkonnas võivad märkimisväärselt mõjutada maksesüsteemide sujuvat toimimist liidu tasandil ning seega kahjustada finantsteenuste valdkonna siseturgu.

- (4) Selleks et edendada ühtset lähenemisviisi rahvusvahelisel tasandil ja tõhustada rahapesu ja terrorismi rahastamise vastast võitlust, tuleks edasiste liidu meetmete puhul võtta arvesse rahvusvahelisel tasandil toimunud arengut, nimelt FATFi muudetud soovitusi.
- (5) Käesoleva määruse, sealhulgas FATFi soovitus 16 rakendamine ja täitmise tagamine on asjakohane ja tulemuslik viis rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks ja nende vastu võitlemiseks.
- (6) Käesoleva määrusega ei soovita tekitada tarbetut koormust ega kulu makseteenuse pakkujatele ega nende teenuseid kasutavatele isikutele. Seda arvestades peaks ennetav lähenemisviis olema sihipärane, proportsionaalne ja täielikult kooskõlas kogu liidus tagatud kapitali vaba liikumise põhimõttega.
- (7) Liidu 17. juuli 2008. aasta terrorismi rahastamise vastase muudetud strateegia (edaspidi „muudetud strateegia“) kohaselt tuleb jätkuvalt teha jõupingutusi, et tõkestada terrorismi rahastamist ning terrorismis kahtlustatavate poolt rahaliste vahendite kasutamist. Tunnistatakse, et FATF üritab pidevalt oma soovitusi paremaks muuta ja kujundada ühist arusaama sellest, kuidas neid tuleks rakendada. Muudetud strateegias märgitakse, et FATFi muudetud soovitude rakendamist kõikide FATFi liikmete ja FATFi-laadsete piirkondlike organite liikmete poolt hinnatakse korrapäraselt ning et seepärast on oluline tagada, et liikmesriigid rakendaksid neid ühtaoliselt.
- (8) Terrorismi rahastamise tõkestamiseks on võetud meetmeid eesmärgiga külmutada teatavate isikute, rühmituste ja üksuste raha ja majandusressursid, sealhulgas nõukogu määrused (EÜ) nr 2580/2001, ⁽¹⁾ (EÜ) nr 881/2002 ⁽²⁾ ja (EL) nr 356/2010 ⁽³⁾. Samal eesmärgil on võetud ka meetmeid finantssüsteemi kaitsmiseks selle eest, et raha ja majandusressursid ei kasutataks terroristlikel eesmärkidel. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/849 ⁽⁴⁾ sisaldab mitut sellist meetet. Need meetmed ei takista aga täielikult terroristide ja teiste kurjategijate juurdepääsu maksesüsteemidele rahaülekannete tegemiseks.
- (9) Rahaülekannete täielik jälgitavus võib olla eriti oluline ja väärtuslik viis rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks, avastamiseks ja uurimiseks ning piiravate meetmete, eelkõige määrustega (EÜ) nr 2580/2001, (EÜ) nr 881/2002 ja (EL) nr 356/2010 ja neid meetmeid rakendavate liidu määrustega täielikus kooskõlas kehtestatud piiravate meetmete rakendamiseks. Et tagada teabe edastamine kogu makseahelas, on seepärast asjakohane kehtestada kord, mille kohaselt peavad makseteenuse pakkujad edastama rahaülekannetes teabe maksja ja makse saaja kohta.
- (10) Käesolevat määrust tuleks kohaldada, ilma et see piiraks Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklil 215 põhinevate määrustega, näiteks määrustega (EÜ) nr 2580/2001, (EÜ) nr 881/2002 ja (EL) nr 356/2010, kehtestatud piiravate meetmete kohaldamist, millega võidakse ette näha, et maksjate ja makse saajate makseteenuste pakkujad ning makseteenuse vahendajad võtavad asjakohaseid meetmeid teatava raha külmutamiseks või et nad järgiksid teatavate rahaülekannete puhul eripiiranguid.

⁽¹⁾ Nõukogu 27. detsembri 2001. aasta määrus (EÜ) nr 2580/2001 teatavate isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangute kohta terrorismivastaseks võitluseks (EÜT L 344, 28.12.2001, lk 70).

⁽²⁾ Nõukogu 27. mai 2002. aasta määrus (EÜ) nr 881/2002, millega kehtestatakse teatavate Al-Qaida võrguga seotud isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangud (EÜT L 139, 29.5.2002, lk 9).

⁽³⁾ Nõukogu 26. aprilli 2010. aasta määrus (EL) nr 356/2010, millega kehtestatakse teatavad piiravad meetmed teatavate füüsiliste ja juriidiliste isikute, üksuste ning asutuste suhtes seoses olukorraga Somaalias (ELT L 105, 27.4.2010, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnustatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 73).

- (11) Käesolevat määrust tuleks samuti kohaldada, ilma et see piiraks selliste siseriiklike õigusaktide kohaldamist, millega võetakse üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 95/46/EÜ⁽¹⁾. Näiteks ei tohiks käesoleva määruse kohaselt kogutavaid isikuandmeid täiendavalt töödelda viisil, mis ei ole kooskõlas direktiiviga 95/46/EÜ. Eelkõige peaks olema rangelt keelatud isikuandmete täiendav töötlemine ärilistel eesmärkidel. Võitlust rahapesu ja terrorismi rahastamise vastu peavad oluliseks avalikuks huviks kõik liikmesriigid. Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks seega isikuandmete edastamist kolmandale riigile, kes ei taga piisavat kaitset direktiivi 95/46/EÜ artikli 25 tähenduses, lubada vastavalt kõnealuse direktiivi artiklile 26. Oluline on, et makseteenuse pakkujaid, kes tegutsevad mitmes jurisdiktsioonis filiaalide või tütarettevõtjatega, mis asuvad väljaspool liitu, ei takistata edastamast teavet kahtlastest tehingutest samas organisatsioonis, tingimusel et nad kohaldavad piisavaid kaitsemeetmeid. Peale selle peaksid maksja ja makse saaja makseteenuse pakkujatel ning makseteenuse vahendajatel olema kehtestatud asjakohased tehnilised ja korralduslikud meetmed, et kaitsta isikuandmeid juhusliku kadumise, muutmise, loata avalikustamise või neile juurdepääsu eest.
- (12) Käesoleva määruse kohaldamisalasse ei jää isikud, kes makseteenuse pakkujaga sõlmitud lepingu kohaselt üksnes teisendavad paberdokumente elektroonilisteks andmeteks, ega isikud, kes võimaldavad makseteenuse pakkujale vaid teavitus- või muid rahaülekanneteks vajalikke tugisüsteeme või kliiring- ja arveldussüsteeme.
- (13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/64/EÜ⁽²⁾ artikli 3 punktides a–m ja punktis o osutatud teenustele vastavad rahaülekanded ei jää käesoleva määruse kohaldamisalasse. Asjakohane on jätta käesoleva määruse kohaldamisalast välja ka rahaülekanded, mille puhul rahapesu või terrorismi rahastamise risk on väike. Nii tuleks välja jätta maksekaardid, e-raha instrumendid, mobiiltelefonil või muul digitaalsel või infotehnoloogial põhinevad samalaadsete omadustega ette või tagantjärele makstavad seadmed, mida kasutatakse üksnes kaupade ja teenuste ostmiseks, samuti rahaülekanded, kui ülekandega koos edastatakse kaardi, instrumendi või seadme number. Käesoleva määruse kohaldamisalasse jääb aga isikutevahelise rahaülekande tegemine maksekaardi, e-raha instrumendi, mobiiltelefoni või muu digitaalsel või infotehnoloogial põhineva samalaadsete omadustega ette või tagantjärele makstava seadme abil. Lisaks tuleks jätta käesoleva määruse kohaldamisalast välja sularaha väljavõtmine sularahaautomaadist, maksude, trahvide või lõivude tasumine, rahaülekanded, mis tehakse tšeki kujutise, sealhulgas elektroonilise tšeki esitamise alusel, või vekslil alusel ning rahaülekanded, mille puhul nii maksja kui ka makse saaja on enda nimel tegutsevad makseteenuse pakkujad.
- (14) Liikmesriikide maksesüsteemide iseärasuste arvessevõtmiseks, tingimusel et rahaülekannet on alati võimalik jälgida tagasi kuni maksjani, peaks liikmesriikidel olema võimalus jätta käesoleva määruse kohaldamisalast välja teatavad väikesed riigisisised rahaülekanded, sealhulgas elektroonilised žiromaksed, mida kasutatakse kaupade või teenuste ostmiseks.
- (15) Makseteenuse pakkujad peaksid tagama, et teave maksja ja makse saaja kohta ei puuduks ega oleks puudulik.
- (16) Selleks et mitte kahjustada maksesüsteemide tõhusust ja vähendada ohtu, et väikeste rahaülekannete põhjustatava potentsiaalse terrorismiohu vältimiseks kehtestatud liiga rangete identifitseerimisnõuete tõttu hakatakse tegema ebaseaduslikke tehinguid, tuleks kohustus kontrollida maksjat ja makse saajat käsitleva teabe õigsust, kui rahaülekannete kontrolli ei ole veel toimunud, kehtestada üksnes individuaalsete, üle 1 000 euro suuruste rahaülekannete suhtes, välja arvatud juhul, kui ülekanne näib olevat seotud muude ülekannetega, mis kokku on suuremad kui 1 000 eurot, või kui raha on saadud sularahana või anonüümse e-rahana või kui esineb mõjuv põhjus kahtlustada rahapesu või terrorismi rahastamist.
- (17) Kui rahaülekande puhul loetakse kontroll toimunuks, ei nõuta makseteenuse pakkujalt maksjat või makse saajat käsitleva teabe kontrollimist iga rahaülekande puhul, tingimusel et direktiivis (EL) 2015/849 sätestatud kohustused on täidetud.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta direktiiv 2007/64/EÜ makseteenuste kohta siseturul ning direktiivide 97/7/EÜ, 2002/65/EÜ, 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ muutmise ning direktiivi 97/5/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 319, 5.12.2007, lk 1).

- (18) Makseteenuseid reguleerivaid liidu seadusandlikke akte, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 924/2009, ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 260/2012 ⁽²⁾ ning direktiiv 2007/64/EÜ, arvestades peaks piisama nõudest, et liidusiseste rahaülekannete puhul edastatakse üksnes lihtsustatud teavet, nagu maksekonto number või -numbrid või kordumatu tehingutunnus.
- (19) Selleks et rahapesu või terrorismi rahastamise vastu võitlemise eest vastutavad kolmandate riikide ametiasutused saaksid teha kindlaks nendeks eesmärkideks kasutatud raha päritolu, tuleks liidust väljapoole tehtavate rahaülekannete puhul edastada täielik teave maksja ja makse saaja kohta. Kõnealustele ametiasutustele tuleks võimaldada juurdepääs maksjat ja makse saajat käsitlevale täielikule teabele ainult rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise, avastamise ja uurimise eesmärgil.
- (20) Läbipaistvuse suurendamiseks ning teabe ja heade tavade vahetamise edasiseks parandamiseks peaksid rahapesu ja terrorismi rahastamise vastu võitlemise eest vastutavad liikmesriikide ametiasutused ning liikmesriikide asjaomased õigus- ja õiguskaitseasutused tegema tihedamat koostööd omavahel ja asjaomaste kolmandate riikide asutustega, sealhulgas arenguriikide asutustega.
- (21) Ühelt maksjalt mitmele makse saajale maksejuhiste kogumina edastatavate rahaülekannete puhul, mis koosnevad liidust väljapoole liitu tehtavatest iseseisvatest ülekannetest, tuleks näha ette, et selliste iseseisvate ülekannete puhul piisab ainult maksja kontonumbrist või kordumatust tehingutunnusest ning täielikust teabest makse saaja kohta, tingimusel et täielik ja õigsuse osas kontrollitud teave maksja kohta ning täielikult jälgitav täielik teave makse saaja kohta on esitatud maksejuhiste kogumis.
- (22) Rahaülekannetes maksja ja makse saaja kohta nõutava teabe edastamise kontrollimiseks ja kahtlaste tehingute tuvastamiseks peaksid makse saaja makseteenuse pakkujal ja makseteenuse vahendajal olema tõhusad protseduurid maksjat ja makse saajat käsitleva teabe puudumise või puudulikkuse kindlakstegemiseks. Need protseduurid peaksid sisaldama asjakohasel juhul nii tehingujärgset jälgimist kui ka reaajas toimuvat jälgimist. Pädevad asutused peaksid tagama, et makseteenuse pakkujad lisavad elektroonilisele ülekandele või seotud sõnumile nõutava teabe tehingu kohta kogu makseahelas.
- (23) Kuna anonüümsed rahaülekanded kujutavad endast potentsiaalset rahapesu ja terrorismi rahastamise ohtu, on asjakohane nõuda, et makseteenuse pakkuja küsib teavet maksja ja makse saaja kohta. Kooskõlas FATFi välja töötatud riskipõhise lähenemisviisiga on asjakohane määrata kindlaks suurema ja väiksema riskiga valdkonnad, et rahapesu ja terrorismi rahastamise riskid paremini sihikule võtta. Seega peaks makse saaja makseteenuse pakkujal ja makseteenuse vahendajal olema tõhusad riskipõhised protseduurid juhtudeks, kui rahaülekannetes ei edastata nõutavat teavet maksja või makse saaja kohta, et otsustada, kas teha konkreetne rahaülekanne või see tagasi lükata või peatada ning milliseid asjakohaseid järelemeetmeid võtta.
- (24) Makse saaja makseteenuse pakkuja ja makseteenuse vahendaja peaksid olema eriti valvsad ja hindama riske, kui nad saavad teada, et teave maksja või makse saaja kohta puudub või ei ole täielik, ning teatama kahtlastest tehingutest pädevatele asutustele vastavalt direktiivis (EL) 2015/849 ja kõnealust direktiivi üle võtvates riigisisestes meetmetes sätestatud teatamiskohustusele.
- (25) Sätteid rahaülekannete kohta, mille puhul teave maksja või makse saaja kohta puudub või ei ole täielik, tuleks kohaldada, ilma et see piiraks makseteenuse pakkujate ja makseteenuste vahendajate kohustust peatada ja/või tagasi lükata rahaülekanded, mis rikuvad tsiviil-, haldus- või kriminaalõiguse sätteid.
- (26) Eesmärgiga aidata makseteenuse pakkujatel seada sisse tõhusad protseduurid selleks, et tuvastada juhtumid, mil rahaülekanded laekuvad puuduva või ebatäieliku teabega maksja või makse saaja kohta, ja selleks et võtta

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 924/2009 piiriüleste maksete kohta ühenduses ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2560/2001 (ELT L 266, 9.10.2009, lk 11).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määrus (EL) nr 260/2012, millega kehtestatakse eurodes tehtavatele krediid- ja otsekorraldustele tehnilised ja ärilised nõuded ning muudetakse määrust (EÜ) nr 924/2009 (ELT L 94, 30.3.2012, lk 22).

järeelmeetmeid, peaksid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010 ⁽¹⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve) (edaspidi „Euroopa Pangandusjärelevalve“), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1094/2010 ⁽²⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) (edaspidi „Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve“) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010 ⁽³⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (edaspidi „Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve“) andma välja suunised.

- (27) Selleks et võitluses rahapesu ja terrorismi rahastamisega saaks kiiresti tegutseda, peaksid makseteenuse pakkujad kiiresti vastama oma asutamiskoha liikmesriigis asuvate rahapesu või terrorismi rahastamise vastu võitlemisega tegelevate ametiasutuste teabenõuetele maksja või makse saaja kohta.
- (28) Maksjat käsitlevale teabenõudele vastamise päevade arvu määrab ära tööpäevade arv maksja makseteenuse pakkuja liikmesriigis.
- (29) Kuna kriminaaluurimise käigus ei pruugi olla võimalik tuvastada vajalikke andmeid või tehinguga seotud asjaomaseid isikuid enne mitmeid kuid või isegi aastaid pärast algset rahaülekannet, on selleks, et uurimise käigus oleks võimalik pääseda ligi olulistele tõenditele, asjakohane nõuda, et makseteenuse pakkujad säilitavad teatava aja jooksul teabe maksja ja makse saaja kohta rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise, avastamise ja uurimise eesmärgil. Kõnealune periood ei tohiks olla pikem kui viis aastat, pärast mida tuleks kõik isikuandmed kustutada, kui siseriiklikus õiguses ei ole teisiti ette nähtud. Liikmesriikidel peaks olema võimalik lubada või nõuda andmete säilitamist pikemaajaliselt, kui seda on vaja rahapesu või terrorismi rahastamise tõkestamiseks, avastamiseks või uurimiseks ja pärast meetme vajalikkuse ja proportsionaalsuse hindamist, kuid mitte kauem kui veel viie aasta jooksul, ilma et see piiraks pooleliolevate kriminaaluurimiste ja kohtumenetluste puhul kohaldatavate tõendeid käsitlevate siseriiklike kriminaalõigusnormide kohaldamist.
- (30) Selleks et parandada käesoleva määruse nõuete täitmist ning kooskõlas komisjoni 9. detsembri 2010. aasta teatisega „Sanksioonide tõhustamine finantsteenuste sektoris“, tuleks suurendada pädevate asutuste volitusi võtta järelevalvemeetmeid ja määrata karistusi. Tuleks näha ette halduskaristused ja -meetmed ning võttes arvesse rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastase võitluse tähtsust, peaksid liikmesriigid kehtestama karistused ja meetmed, mis on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid peaksid teavitama nendest karistustest komisjoni ning Euroopa Pangandusjärelevalve, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (edaspidi koos „Euroopa järelevalveasutused“) ühiskomiteed.
- (31) Selleks et tagada käesoleva määruse V peatüki ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽⁴⁾.
- (32) Mitmed liidust väljaspool asuvad riigid ja territooriumid moodustavad rahaliidu mõne liikmesriigiga või on osa mõne liikmesriigi valuutapiirkonnast või on sõlminud liiduga selle liikmesriigi kaudu rahanduslase lepingu ja seal asuvad makseteenuse pakkujad, kes osalevad otseselt või kaudselt asjaomase liikmesriigi makse- ja arveldussüsteemis. Selleks et vältida asjaomaste liikmesriikide ja nimetatud riikide ning territooriumide vaheliste rahaülekannete puhul käesoleva määruse rakendamise tulenevat olulist negatiivset mõju nende riikide või territooriumide majandusele, on asjakohane näha ette võimalus käsitada selliseid rahaülekandeid asjaomaste liikmesriikide siseste rahaülekannetena.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (33) Pidades silmas muudatuste hulka, mis tuleb käesoleva määruse kohaselt teha Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1781/2006, ⁽¹⁾ tuleks kõnealune määrus selguse huvides kehtetuks tunnistada.
- (34) Kuna käesoleva määruse eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetmete ulatuse või toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (35) Käesolev määrus austab põhiõigusi ja järgib Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige õigust era- ja perekonnaelu austamisele (artikkel 7), õigust isikuandmete kaitsele (artikkel 8), õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele (artikkel 47) ning põhimõtet *ne bis in idem*.
- (36) Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise raamistiku sujuva rakendamise tagamiseks on asjakohane, et käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev langeks kokku direktiivi (EL) 2015/849 ülevõtmise tähtpäevaga.
- (37) Euroopa andmekaitseinspektoriga konsulteeriti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001 ⁽²⁾ artikli 28 lõike 2 kohaselt ja ta esitas arvamuse 4. juulil 2013 ⁽³⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas määruses sätestatakse normid, mis käsitlevad mis tahes vääringus tehtavate rahaülekannete puhul rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise, avastamise ja uurimise eesmärgil edastatavat teavet maksja ja makse saaja kohta, kui vähemalt ühe rahaülekandes osaleva makseteenuse pakkuja on asutatud liidus.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse mis tahes vääringus tehtavate rahaülekannete suhtes, mille on teinud või vastu võtnud liidus tegutsev makseteenuse pakkuja või makseteenuse vahendaja.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata direktiivi 2007/64/EÜ artikli 3 punktides a–m ja punktis o loetletud teenuste suhtes.
3. Käesolevat määrust ei kohaldata rahaülekannete suhtes, mis tehakse maksekaardi, e-raha instrumendi või mobiiltelefoni või muu digitaalse või infotehnoloogial põhineva samalaadsete omadustega ette või tagantjärele makstava seadme abil, kui täidetud on järgmised tingimused:
  - a) seda kaarti, instrumenti või seadet kasutatakse üksnes kauba või teenuste eest maksmiseks ja
  - b) kõigi tehingust tulenevate ülekannetega edastatakse selle kaardi, instrumendi või seadme number.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1781/2006 raha ülekandmisel edastatava maksjaga seotud teabe kohta (ELT L 345, 8.12.2006, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

⁽³⁾ ELT C 32, 4.2.2014, lk 9.

Käesolevat määrust kohaldatakse siiski juhul, kui maksekaarti, e-raha instrumenti või mobiiltelefoni või muud digitaalsel või infotehnoloogial põhinevat samalaadsete omadustega ette või tagantjärele makstavat seadet kasutatakse isikutevahelise rahaülekande tegemiseks.

4. Käesolevat määrust ei kohaldata selliste isikute suhtes, kelle ainus tegevus on paberdokumentide teisendamine elektroonilisteks andmeteks ning kes tegutsevad makseteenuse pakkujaga sõlmitud lepingu alusel, ega selliste isikute suhtes, kelle ainus tegevus on makseteenuste pakkujatele sõnumisüsteemide või muude rahaülekanneteks vajalike tugisüsteemide pakkumine või kliiring- ja arveldussüsteemide pakkumine.

Käesolevat määrust ei kohaldata rahaülekannete suhtes,

- a) mille puhul võtab maksja sularaha välja oma maksekontolt;
- b) mille puhul raha kantakse üle ametiasutusele maksude, trahvide või riigilõivude tasumiseks liikmesriigisiselt;
- c) mille puhul nii maksja kui ka makse saaja on enda nimel tegutsevad makseteenuse pakkujad;
- d) mis tehakse tšeki kujutise, sealhulgas elektroonilise tšeki esitamise alusel.

5. Liikmesriik võib otsustada mitte kohaldada käesolevat määrust selliste rahaülekannete puhul, mis tehakse liikmesriigi territooriumil makse saaja maksekontole ja mis võimaldab üksnes kaupade või teenuste eest tasumist, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) makse saaja makseteenuse pakkujale kohaldub direktiiv (EL) 2015/849;
- b) makse saaja makseteenuse pakkuja suudab kordumatu tehingutunnuse abil makse saaja kaudu kindlaks teha rahaülekande isikult, kellel on makse saajaga leping kaupade müügi või teenuste osutamise kohta;
- c) rahaülekande summa ei ületa 1 000 eurot.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „terrorismi rahastamine” – terrorismi rahastamine direktiivi (EL) 2015/849 artikli 1 lõikes 5 määratletud tähenduses;
- 2) „rahapesu” – direktiivi (EL) 2015/849 artikli 1 lõigete 3 ja 4 kohane rahapesuga seotud tegevus;
- 3) „maksja” – isik, kes on maksekonto omanik ja kes annab maksekäsundi asjaomaselt maksekontolt makse tegemiseks, või kui maksekontot ei ole, kes annab maksekäsundi;
- 4) „makse saaja” – isik, kes on maksetehinguga ülekantava raha ettenähtud saaja;
- 5) „makseteenuse pakkuja” – direktiivi 2007/64/EÜ artikli 1 lõikes 1 osutatud makseteenuse pakkujate kategooria, füüsiline või juriidiline isik, kes kasutab kõnealuse direktiivi artikli 26 kohast erandit, ning juriidiline isik, kes kasutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/110/EÜ⁽¹⁾ artikli 9 kohast erandit, ning kes pakub rahaülekande tegemise teenuseid;
- 6) „makseteenuse vahendaja” – makseteenuse pakkuja, kes ei ole ei maksja ega makse saaja makseteenuse pakkuja ning kes maksja või makse saaja makseteenuse pakkuja või teise makseteenuse vahendaja nimel võtab vastu ja edastab rahaülekande;
- 7) „maksekonto” – direktiivi 2007/64/EÜ artikli 4 punktis 14 määratletud maksekonto;
- 8) „raha” – direktiivi 2007/64/EÜ artikli 4 punktis 15 määratletud raha;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiiv 2009/110/EÜ, mis käsitleb e-raha asutuste asutamist ja tegevust ning usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet ning millega muudetakse direktiive 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/46/EÜ (ELT L 267, 10.10.2009, lk 7).

- 9) „rahaülekanne” – iga tehing, mis tehakse maksja nimel vähemalt osaliselt elektrooniliselt makseteenuse pakkuja kaudu, eesmärgiga teha raha makse saajale makseteenuse pakkuja kaudu kättesaadavaks, sõltumata sellest, kas maksja ja makse saaja on üks ja sama isik või kas maksja ja makse saaja makseteenuse pakkujad on identsed, sealhulgas järgmised tehingud:
- a) määruse (EL) nr 260/2012 artikli 2 punktis 1 määratletud krediitkorraldus;
  - b) määruse (EL) nr 260/2012 artikli 2 punktis 2 määratletud otsekorraldus;
  - c) direktiivi 2007/64/EÜ artikli 4 punktis 13 osutatud riigisisene või piiriülene rahasiire;
  - d) maksekaardi, e-raha instrumendi või mobiiltelefoni või muu digitaalse või infotehnoloogial põhineva samalaadsete omadustega ette või tagantjärele makstava seadme abil tehtud rahaülekanke korraldus;
- 10) „maksjuhiste kogumi edastamine” – edastamiseks koondatud mitme iseseisva rahaülekanke kogum;
- 11) „kordumatu tehingutunnus” – makseteenuse pakkuja poolt vastavalt tehingu tegemiseks kasutatud makse- ja arveldussüsteemi või teavitussüsteemi protokollile määratud tähtede, numbrite või sümbolite kombinatsioon, mis võimaldab tehingut jälgida maksjani ja makse saajani;
- 12) „isikutevaheline rahaülekanne” – selliste füüsiliste isikute vaheline rahaülekanne, kes tarbijatena tegutsevad muul kui kaubanduslikul, ärilisel või kutsealasel eesmärgil.

II PEATÜKK

MAKSETEENUSE PAKKIJATE KOHUSTUSED

1. JAGU

Maksja makseteenuse pakkuja kohustused

Artikkel 4

Rahaülekanandes edastatav teave

1. Maksja makseteenuse pakkuja tagab, et rahaülekanandes edastatakse maksja kohta järgmine teave:
  - a) maksja nimi,
  - b) maksja maksekonto number ja
  - c) maksja aadress, ametliku isikut tõendava dokumendi number, kliendinumber või sünniaeg ja -koht.
2. Maksja makseteenuse pakkuja tagab, et rahaülekanandes edastatakse makse saaja kohta järgmine teave:
  - a) makse saaja nimi ja
  - b) makse saaja maksekonto number.
3. Erandina lõike 1 punktist b ja lõike 2 punktist b tagab maksja makseteenuse pakkuja juhul, kui ülekandeid ei tehta maksekontolt ega maksekontole, et rahaülekanandes edastatakse maksekonto numbri(te) asemel kordumatu tehingutunnus.
4. Enne rahaülekanke tegemist kontrollib maksja makseteenuse pakkuja lõikes 1 osutatud teabe õigsust usaldusväärsest ja sõltumatust allikast saadud dokumentide, andmete või teabe põhjal.
5. Lõikes 4 osutatud kontrollimine loetakse toimunuks, kui
  - a) maksja isikusamasust on kontrollitud vastavalt direktiivi (EL) 2015/849 artiklile 13 ja selle kontrolli käigus saadud teavet säilitatakse vastavalt nimetatud direktiivi artiklile 40 või
  - b) maksja suhtes kohaldatakse direktiivi (EL) 2015/849 artikli 14 lõiget 5.

6. Ilma et see piiraks artiklites 5 ja 6 sätestatud erandite kohaldamist, ei tohi maksja makseteenuse pakkuja teha rahaülekannet enne, kui on tagatud käesoleva artikli täielik täitmine.

Artikkel 5

Rahaülekanded liidus

1. Erandina artikli 4 lõigetest 1 ja 2, kui kõik makseahelas osalevad makseteenuse pakkujad on asutatud liidus, edastatakse rahaülekandes vähemalt maksja ja makse saaja maksekonto number või artikli 4 lõike 3 kohaldumisel kordumatu tehingutunnus, ilma et see piiraks määruses (EL) nr 260/2012 sätestatud teavitamise nõuete kohaldamist, kui see on kohaldatav.

2. Olenemata lõikest 1, teeb maksja makseteenuse pakkuja makse saaja makseteenuse pakkuja või makseteenuse vahendaja teabetaotluse korral kolme tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest kättesaadavaks järgmise teabe:

- a) üle 1 000 euro suuruste rahaülekannete puhul, sõltumata sellest, kas tehingu eest arveldatakse ühe maksega või mitme maksega, mis näivad olevat seotud, artikli 4 kohane teave maksja või makse saaja kohta;
- b) kuni 1 000 euro suuruste rahaülekannete puhul, mis ei näi olevat seotud muude rahaülekannetega, mis koos kõnealuse ülekandega ületavad 1 000 eurot, vähemalt
  - i) maksja ja makse saaja nimed ning
  - ii) maksja ja makse saaja maksekonto numbrid või artikli 4 lõike 3 kohaldumisel kordumatu tehingutunnus.

3. Erandina artikli 4 lõikest 4 ei pea maksja makseteenuse pakkuja käesoleva artikli lõike 2 punktis b osutatud rahaülekande puhul kontrollima maksjat käsitleva teabe õigsust, välja arvatud juhul, kui maksja makseteenuse pakkuja

- a) on saanud ülekantava raha sularahana või anonüümse e-rahana või
- b) tal on põhjendatud alus kahtlustada rahapesu või terrorismi rahastamist.

Artikkel 6

Rahaülekanded väljapoole liitu

1. Ühe ja sama maksja maksejuhiste kogumi edastamise puhul, kui makse saajate makseteenuse pakkujad on asutatud väljaspool liitu, ei kohaldata artikli 4 lõiget 1 kogumisse koondatud üksikmaksete suhtes, tingimusel et maksejuhiste kogum sisaldab artikli 4 lõiget 1, 2 ja 3 osutatud teavet, seda teavet on kontrollitud kooskõlas artikli 4 lõigetega 4 ja 5, ning et üksikülekandel on maksja maksekonto number või artikli 4 lõike 3 kohaldumisel kordumatu tehingutunnus.

2. Erandina artikli 4 lõikest 1 ja ilma et see piiraks määruse (EL) nr 260/2012 kohaselt nõutava teabe esitamist, kui vastavad nõuded on kohaldatavad, edastatakse juhul, kui makse saaja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu, kuni 1 000 euro suuruste rahaülekannete puhul, mis ei näi olevat seotud muude rahaülekannetega, mis koos kõnealuse rahaülekandega ületavad 1 000 eurot, vähemalt järgmine teave:

- a) maksja ja makse saaja nimed ning
- b) maksja ja makse saaja maksekonto numbrid või artikli 4 lõike 3 kohaldumisel kordumatu tehingutunnused.

Erandina artikli 4 lõikest 4 ei pea maksja makseteenuse pakkuja kontrollima käesolevas lõikes osutatud maksjat käsitleva teabe õigsust, välja arvatud juhul, kui maksja makseteenuse pakkuja

- a) on saanud ülekantava raha sularahana või anonüümse e-rahana või
- b) tal on põhjendatud alus kahtlustada rahapesu või terrorismi rahastamist.

2. JAGU

Makse saaja makseteenuse pakkuja kohustused

Artikkel 7

Maksjat või makse saajat käsitleva teabe puudumise avastamine

1. Makse saaja makseteenuse pakkuja rakendab tõhusaid protseduure, et teha kindlaks, kas rahaülekandeks kasutatud teavitus- või makse- ja arveldussüsteemis on maksjat ja makse saajat käsitleva teabe väljad täidetud kooskõlas selles süsteemis kasutatavate tähemärkide või sisendiga.
2. Makse saaja makseteenuse pakkuja rakendab tõhusaid protseduure, sealhulgas asjakohasel juhul nii tehingujärgset kui ka reaajas toimuvat jälgimist, et teha kindlaks, kas järgnev maksjat või makse saajat käsitlev teave puudub:
  - a) artiklis 5 osutatud teave rahaülekannete puhul, kui maksja makseteenuse pakkuja on asutatud liidus;
  - b) artikli 4 lõigetes 1 ja 2 osutatud teave rahaülekannete puhul, kui maksja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu;
  - c) maksejuhiste kogumi puhul maksejuhiste kogumit puudutav artikli 4 lõigetes 1 ja 2 osutatud teave, kui maksja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu.
3. Üle 1 000 euro suuruste rahaülekannete puhul, sõltumata sellest, kas tehingu eest arveldatakse ühe maksega või mitme maksega, mis näivad olevat seotud, kontrollib makse saaja makseteenuse pakkuja enne makse saaja maksekonto krediteerimist või makse saajale raha kättesaadavaks tegemist käesoleva artikli lõikes 2 osutatud makse saajat käsitleva teabe õigsust usaldusväärsest ja sõltumatust allikast saadud dokumentide, andmete või teabe põhjal, piiramata direktiivi 2007/64/EÜ artiklites 69 ja 70 kehtestatud nõuete kohaldamist.
4. Kuni 1 000 euro suuruste rahaülekannete puhul, mis ei näi olevat seotud muude rahaülekannetega, mis koos kõnealuse rahaülekandega ületavad 1 000 eurot, ei pea makse saaja makseteenuse pakkuja kontrollima makse saajat käsitleva teabe õigsust, välja arvatud juhul, kui makse saaja makseteenuse pakkuja
  - a) teeb ülekantud raha väljamakse sularahas või anonüümses e-rahahas või
  - b) tal on põhjendatud alus kahtlustada rahapesu või terrorismi rahastamist.
5. Lõigetes 3 ja 4 osutatud kontrollimine loetakse toimunuks, kui
  - a) makse saaja isikusamasust on kontrollitud vastavalt direktiivi (EL) 2015/849 artiklile 13 ja selle kontrolli käigus saadud teavet säilitatakse vastavalt nimetatud direktiivi artiklile 40 või
  - b) makse saaja suhtes kohaldatakse direktiivi (EL) 2015/849 artikli 14 lõiget 5.

Artikkel 8

Rahaülekanded, mille puhul maksjat või makse saajat käsitlev teave puudub või on ebatäielik

1. Makse saaja makseteenuse pakkuja rakendab tõhusaid riskipõhiseid protseduure, sealhulgas protseduure, mis põhinevad riskitundlikkusel, nagu on osutatud direktiivi (EL) 2015/849 artiklis 13, et otsustada, millal teha, lükata tagasi või peatada rahaülekanne, mille puhul nõutav teave maksja või makse saaja kohta puudub, ja et võtta asjakohased järelmeetmed.

Kui makse saaja makseteenuse pakkuja tuvastab rahaülekande saamisel, et artikli 4 lõikes 1 või 2, artikli 5 lõikes 1 või artikli 6 osutatud teave puudub või ei ole täielik, või see teave ei ole esitatud kooskõlas artikli 7 lõikes 1 osutatud teavitus- või makse- ja arveldussüsteemis kasutatavate tähemärkide või sisendiga, lükkab makse saaja makseteenuse pakkuja riskitundlikkusest lähtudes ülekande tagasi või küsib enne või pärast makse saaja maksekonto krediteerimist või makse saajale raha kättesaadavaks tegemist nõutavat teavet maksja ja makse saaja kohta.

2. Kui makseteenuse pakkuja ei ole korduvalt esitanud nõutud teavet maksja või makse saaja kohta, võtab makse saaja makseteenuse pakkuja meetmeid, mis võivad esialgu seisneda hoiatamises või tähtaegade seadmises, enne kui ta liukkab tagasi mis tahes edasised rahaülekanded kõnealuselt makseteenuse pakkujalt või piirab oma ärisuhteid asjaomase makseteenuse pakkujaga või lõpetab need.

Makse saaja makseteenuse pakkuja teavitab teabe esitamata jätmisest ja võetud meetmetest rahapesu ja terrorismi rahastamisega võitlemise sätetest kinnipidamise jälgimise eest vastutavat pädevat asutust.

Artikkel 9

Hindamine ja teatamine

Hinnates seda, kas rahaülekanne või sellega seotud tehing on kahtlane ja kas sellest tuleb teatada direktiivi (EL) 2015/849 kohaselt rahapesu andmebüroole, võtab makse saaja makseteenuse pakkuja ühe tegurina arvesse seda, kas maksjat või makse saajat käsitlev teave puudub või on ebatäielik.

3. JAGU

Makseteenuse vahendajate kohustused

Artikkel 10

Rahaülekandega maksja ja makse saaja kohta edastatava teabe säilitamine

Makseteenuse vahendaja tagab, et maksjat ja makse saajat käsitlevat teavet, mis edastatakse koos neile laekuva rahaülekandega, säilitatakse koos sellega.

Artikkel 11

Maksjat või makse saajat käsitleva teabe puudumise avastamine

1. Makseteenuse vahendaja rakendab tõhusaid protseduure, et teha kindlaks, kas rahaülekandeks kasutatud teavituse- või makse- ja arveldussüsteemi maksjat ja makse saajat käsitleva teabe väljad on täidetud kooskõlas selles süsteemis kasutatavate tähemärkide või sisendiga.

2. Makseteenuse vahendaja rakendab tõhusaid protseduure, sealhulgas asjakohasel juhul nii tehingujärgset kui ka reaajas toimuvat jälgimist, et teha kindlaks, kas järgnev maksjat või makse saajat käsitlev teave on puudu:

- artiklis 5 osutatud teave rahaülekannete puhul, kui maksja ja makse saaja makseteenuse pakkujad on asutatud liidus;
- artikli 4 lõigetes 1 ja 2 osutatud teave maksja ja makse saaja kohta rahaülekannete puhul, kui maksja või makse saaja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu;
- maksejuhiste kogumi puhul artikli 4 lõigetes 1 ja 2 osutatud teave seoses kõnealuse maksejuhiste kogumiga, kui maksja või makse saaja makseteenuse pakkuja on asutatud väljaspool liitu.

Artikkel 12

Rahaülekanded, mille puhul maksjat või makse saajat käsitlev teave puudub

1. Makseteenuse vahendaja seab sisse tõhusad riskipõhised protseduurid, et otsustada, millal teha, lükata tagasi või peatada rahaülekanne, mille puhul nõutav teave maksja ja makse saaja kohta puudub, ja et võtta asjakohased järelmeetmed.

Kui makseteenuse vahendaja tuvastab rahaülekande saamisel, et artikli 4 lõikes 1 või 2, artikli 5 lõikes 1 või artiklis 6 osutatud teave puudub või see teave ei ole esitatud kooskõlas artikli 7 lõikes 1 osutatud teavitus- või makse- ja arveldussüsteemis kasutatavate tähemärkide või sisendiga, lükkab makseteenuse vahendaja riskitundlikkusest lähtudes ülekande tagasi või küsib enne või pärast rahaülekande edastamist nõutavat teavet maksja ja makse saaja kohta.

2. Kui makseteenuse pakkuja ei ole korduvalt esitanud nõutud teavet maksja või makse saaja kohta, võtab makseteenuse vahendaja meetmeid, mis võivad esialgu seisneda hoiatuste andmises või tähtaegade seadmises, enne kui ta lükkab tagasi mis tahes edasised rahaülekanded kõnealuselt makseteenuse pakkujalt või piirab oma ärisuhteid asjaomase makseteenuse pakkujaga või lõpetab need.

Makseteenuse vahendaja teavitab teabe esitamata jätmisest ja võetud meetmetest rahapesu ja terrorismi rahastamisega võitlemise sätetest kinnipidamise jälgimise eest vastutavat pädevat asutust.

Artikkel 13

Hindamine ja teatamine

Hinnates seda, kas rahaülekanne või sellega seotud tehing on kahtlane ja kas sellest tuleb teatada direktiivi (EL) 2015/849 kohaselt rahapesu andmebüroole, võtab makseteenuse vahendaja ühe tegurina arvesse seda, kas maksjat või makse saajat käsitlev teave puudub.

III PEATÜKK

TEAVITAMINE, ANDMEKAITSE JA ANDMETE SÄILITAMINE

Artikkel 14

Teavitamine

Makseteenuse pakkujad vastavad täielikult ja viivitamata, sealhulgas keskse kontaktpunkti kaudu vastavalt direktiivi (EL) 2015/849 artikli 45 lõikele 9, kui selline kontaktpunkt on määratud, üksnes oma asukohaliikmesriigis asuvate rahapesu ja terrorismi rahastamisega võitlemise eest vastutavate pädevate asutuste järelepärimistele, mis puudutavad käesoleva määruse alusel nõutavat teavet, kooskõlas selle liikmesriigi siseriiklikus õiguses sätestatud menetlusnõuetega.

Artikkel 15

Andmekaitse

1. Käesoleva määruse raames toimuvale isikuandmete töötlemisele kohaldatakse direktiivi 95/46/EÜ, nagu see on siseriiklikku õigusesse üle võetud. Kui vastavalt käesolevale määrusele töötlevad isikuandmeid komisjon või Euroopa järelevalveasutused, kohaldatakse määrust (EÜ) nr 45/2001.

2. Käesoleva määruse alusel võivad makseteenuse pakkujad töödelda isikuandmeid üksnes rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärgil ning neid andmeid ei tohi täiendavalt töödelda viisil, mis ei vasta nimetatud eesmärgile. Käesoleva määruse alusel isikuandmete töötlemine ärilistel eesmärkidel on keelatud.

3. Makseteenuse pakkuja esitab uutele klientidele enne nendega ärisuhte loomist või juhutehingu tegemist direktiivi 95/46/EÜ artiklis 10 nõutud teabe. Eelkõige esitatakse selle teabe hulgas üldine teade makseteenuse pakkuja käesolevast määrusest tulenevate juriidiliste kohustuste kohta, mis on seotud isikuandmete töötlemisega rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärgil.

4. Makseteenuse pakkuja tagab, et austatakse töödeldavate andmete konfidentsiaalsust.

*Artikkel 16***Andmete säilitamine**

1. Teavet maksja ja makse saaja kohta ei tohi säilitada kauem, kui see on rangelt vajalik. Maksja ja makse saaja makseteenuse pakkujad säilitavad artiklites 4–7 osutatud teavet viis aastat.
2. Makseteenuse pakkujad tagavad, et lõikes 1 osutatud säilitamisperioodi möödumisel isikuandmed kustutakse, kui siseriiklikus õiguses ei ole sätestatud teisiti, määrates kindlaks, millisel juhul makseteenuse pakkujad võivad andmeid kauem säilitada või peavad andmeid kauem säilitama. Liikmesriigid võivad lubada või nõuda andmete pikemaajalist säilitamist pärast seda, kui nad on põhjalikult hinnanud pikemaajalise säilitamise vajalikkust ja proportsionaalsust, ning peavad seda põhjendatuks rahapesu või terrorismi rahastamise tõkestamise, avastamise või uurimise seisukohast. Pikemaajalise säilitamise periood ei või ületada viit aastat.
3. Kui 25. juunil 2015 on liikmesriigis pooleli kohtumenetlus seoses kahtlustatava rahapesu või terrorismi rahastamise tõkestamise, avastamise, uurimise või selle eest vastutusele võtmisega ning makseteenuse pakkuja valduses on kõnealuse poolelioleva menetlusega seotud teavet või dokumente, võib makseteenuse pakkuja seda teavet või neid dokumente säilitada kooskõlas siseriikliku õigusega viis aastat alates 25. juunist 2015. Liikmesriik võib poolelioleva kriminaaluurimise ja kohtumenetluse suhtes kohaldatavate tõendeid reguleerivate siseriiklike kriminaalõigusnormide kohaldamist piiramata lubada või nõuda sellise teabe või andmete säilitamist täiendava viieaastase perioodi jooksul, kui on kindlaks tehtud, et pikemaajaline säilitamine on vajalik ja proportsionaalne kahtlustatava rahapesu või terrorismi rahastamise tõkestamiseks, avastamiseks, uurimiseks või selle eest vastutusele võtmiseks.

IV PEATÜKK

KARISTUSED JA SEIRE*Artikkel 17***Halduskaristused ja -meetmed**

1. Ilma et see piiraks õigust näha ette ja mõista kriminaalkaristusi, kehtestavad liikmesriigid selliseid halduskaristusi ja -meetmeid käsitlevad õigusnormid, mida kohaldatakse käesoleva määruse sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Ettenähtud karistused ja meetmed peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ning kooskõlas direktiivi (EL) 2015/849 VI peatüki 4. jaos sätestatud karistustega.

Liikmesriigid võivad otsustada mitte sätestada halduskaristusi või -meetmeid käsitlevaid norme käesoleva määruse sätete rikkumise eest, mille puhul siseriiklikus õiguses kohaldatakse kriminaalkaristusi. Sellisel juhul edastavad nad komisjonile asjakohased kriminaalõiguse normid.

2. Liikmesriigid tagavad, et kui kohustusi kohaldatakse makseteenuse pakkujate suhtes, siis võib käesoleva määruse sätete rikkumise korral kohaldada karistusi või meetmeid siseriikliku õiguse kohaselt juhtorgani liikmete ja teiste füüsiliste isikute suhtes, kes on siseriikliku õiguse alusel rikkumise eest vastutavad.
3. Liikmesriigid teevad lõikes 1 osutatud õigusnormid komisjonile ja Euroopa järelevalveasutuste ühiskomiteele teatavaks hiljemalt 26. juuniks 2017. Nad teavitavad komisjoni ja Euroopa järelevalveasutuste ühiskomiteed viivitamata kõigist õigusnormide muudatustest.
4. Kooskõlas direktiivi (EL) 2015/849 artikli 58 lõikega 4 on pädevatel asutustel kõik oma ülesannete täitmiseks vajalikud järelevalve- ja uurimisvolitused. Halduskaristuste määramise ja meetmete võtmise volituste kasutamisel teevad pädevad asutused tihedat koostööd, tagamaks, et halduskaristused või -meetmed annavad soovitud tulemust, ja koordineerivad oma tegevust piirülestel juhtudel.

5. Liikmesriigid tagavad, et juriidilisi isikuid on võimalik võtta vastutusele artiklis 18 osutatud õigusrikkumiste eest, mille pani nende kasuks toime isik, kes tegutses üksinda või juriidilise isiku organi osana ja kellel on juriidilises isikus juhtiv positsioon tulenevalt mis tahes järgmisest alusest:

- a) õigus esindada juriidilist isikut,
- b) õigus teha otsuseid juriidilise isiku nimel või
- c) õigus kontrollida juriidilist isikut.

6. Lisaks tagavad liikmesriigid, et juriidilisi isikuid saab võtta vastutusele juhul, kui käesoleva artikli lõikes 5 osutatud isiku puuduliku järelevalve või kontrolli tõttu on osutunud võimalikuks, et juriidilise isiku alluvuses olev füüsiline isik on juriidilise isiku kasuks pannud toime mõne artiklis 18 osutatud õigusrikkumise.

7. Pädevad asutused kasutavad oma halduskaristuste määramise ja -meetmete võtmise volitusi kooskõlas käesoleva määrusega järgmiselt:

- a) vahetult,
- b) koostöös teiste asutustega,
- c) omal vastutusel, delegeerides küsimuse sellistele asutustele,
- d) suunates küsimuse pädevatele õigusasutustele.

Halduskaristuste määramise ja -meetmete võtmise volituste kasutamisel teevad pädevad asutused tihedat koostööd, tagamaks, et need halduskaristused või -meetmed annavad soovitud tulemuse, ja koordineerivad oma tegevust piiriülestel juhtudel.

Artikkel 18

Erisätted

Liikmesriigid tagavad, et halduskaristused ja -meetmed hõlmavad vähemalt direktiivi (EL) 2015/849 artikli 59 lõigetes 2 ja 3 sätestatud halduskaristusi ja -meetmeid, mida kohaldatakse järgmiste käesoleva määruse rikkumiste eest:

- a) makseteenuse pakkuja jätab korduvalt ja süstemaatiliselt edastamata maksjat või makse saajat käsitleva nõutava teabe, rikkudes artiklit 4, 5 või 6;
- b) makseteenuse pakkuja rikub korduvalt, süstemaatiliselt või tõsiselt andmete säilitamise kohustust, rikkudes artiklit 16;
- c) makseteenuse pakkuja ei rakenda tõhusaid riskipõhiseid protseduure, rikkudes artiklit 8 või 12;
- d) makseteenuse vahendaja rikub tõsiselt artikli 11 või 12 kohaseid kohustusi.

Artikkel 19

Karistuste ja meetmete avalikustamine

Pädev asutus avaldab käesoleva määruse artiklites 17 ja 18 osutatud juhtudel määratud halduskaristused ja võetud haldusmeetmed põhjendamatu viivitusega, esitades õigusrikkumise liigi ja laadi ning õigusrikkumise eest vastutavate isikute andmed, kui see on vajalik ja proportsionaalne pärast iga konkreetse juhtumi hindamist, kooskõlas direktiivi (EL) 2015/849 artikli 60 lõigetega 1, 2 ja 3.

Artikkel 20

Karistuste ja meetmete kohaldamine pädevate asutuste poolt

1. Halduskaristuste või -meetmete liigi ja rahaliste halduskaristuste suuruse määramisel võtavad pädevad asutused arvesse kõiki asjaolusid, sealhulgas direktiivi (EL) 2015/849 artikli 60 lõikes 4 loetletud asjaolusid.

2. Käesoleva määruse kohaselt määratud halduskaristuste ja võetud haldusmeetmete suhtes kohaldatakse direktiivi (EL) 2015/849 artiklit 62.

Artikkel 21

Õigusrikkumistest teatamine

1. Liikmesriigid kehtestavad tõhusa korra, et soodustada pädevate asutuste teavitamist käesoleva määruse rikkumistest.

Kõnealused mehhanismid hõlmavad vähemalt direktiivi (EL) 2015/849 artikli 61 lõikes 2 osutatud mehhanisme.

2. Makseteenuse pakkuja kehtestab koostöös pädevate asutustega asjakohased siseprotseduurid, et võimaldada oma töötajatel või võrreldavas olukorras olevatel isikutel teatada õigusrikkumistest üksusesiseselt turvalise, sõltumatu, eriomase ja anonüümse kanali kaudu, mis on proportsionaalsed asjaomase makseteenuse pakkuja olemuse ja suurusega.

Artikkel 22

Seire

1. Liikmesriigid kohustavad pädevaid asutusi tegema tulemuslikku seiret ja võtma vajalikke meetmeid, et tagada käesoleva määruse täitmine ning ergutada tõhusate mehhanismide kaudu käesoleva määruse sätete rikkumistest pädevatele asutustele teatamist.

2. Pärast seda, kui liikmesriigid on artikli 17 lõike 3 kohaselt teinud käesoleva artikli lõikes 1 osutatud normid komisjonile ja Euroopa järelevalveasutuste ühiskomiteele teatavaks, esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande IV peatüki kohaldamise kohta, käsitledes eelkõige piiriüleseid juhtumeid.

V PEATÜKK

RAKENDAMISVOLITUSED

Artikkel 23

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise komitee (edaspidi „komitee”). Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

VI PEATÜKK

ERANDID

Artikkel 24

Kokkulepped riikide ja territooriumidega, mis ei moodusta osa liidu territooriumist

1. Komisjon võib anda liikmesriigile loa sõlmida kolmanda riigiga või territooriumiga, mis jääb väljapoole ELi toimimise lepingu artiklis 355 osutatud ELi lepingu ja ELi toimimise lepingu territoriaalset kohaldamisala (edaspidi „asjaomane riik või territoorium”), lepinguid, millega tehakse erandid käesolevast määrusest, et asjaomase riigi või territooriumi ja liikmesriigi vahelisi rahaülekandeid saaks käsitada liikmesriigisisestest rahatülekannetena.

Selliste lepingute sõlmimine on lubatud ainult juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) asjaomane riik või territoorium moodustab rahaliidu liikmesriigiga, on osa selle liikmesriigi valuutapiirkonnast või on sõlminud liiduga mõne liikmesriigi kaudu rahandusosalase lepingu;
- b) makseteenuse pakkujad asjaomasel riigis või asjaomasel territooriumil osalevad otseselt või kaudselt selle liikmesriigi makse- ja arveldussüsteemis ning
- c) asjaomane riik või territoorium nõuab, et tema jurisdiktsiooni alla kuuluvad makseteenuse pakkujad kohaldaksid samu nõudeid, nagu on kehtestatud käesoleva määrusega.

2. Kui liikmesriik soovib sõlmida lõikes 1 osutatud lepingu, saadab ta komisjonile taotluse koos kogu vajaliku teabega taotluse hindamiseks.

3. Pärast seda, kui komisjon on taotluse kätte saanud, käsitatakse rahaülekandeid liikmesriigi ja asjaomase riigi või territooriumi vahel ajutiselt rahaülekannetena liikmesriigis, kuni võetakse vastu otsus vastavalt käesolevale artiklile.

4. Kui kahe kuu jooksul alates taotluse kättesaamisest komisjon leiab, et tal ei ole kogu vajalikku teavet taotluse hindamiseks, võtab ta ühendust asjasse puutuva liikmesriigiga ja täpsustab, millist lisateavet veel vaja on.

5. Ühe kuu jooksul alates taotluse hindamiseks vajaliku kogu teabe kättesaamisest teavitab komisjon taotluse esitanud liikmesriiki ja edastab taotluse koopiad teistele liikmesriikidele.

6. Kolme kuu jooksul alates käesoleva artikli lõikes 5 osutatud teavitamisest teeb komisjon artikli 23 lõike 2 kohaselt otsuse, kas lubada liikmesriigil sõlmida taotluses osutatud leping.

Komisjon teeb esimeses lõigus osutatud otsuse igal juhul 18 kuu jooksul alates taotluse kättesaamisest.

7. Liikmesriigid, kellele on antud komisjoni rakendusotsusega 2012/43/EL, ⁽¹⁾ komisjoni otsusega 2010/259/EL, ⁽²⁾ komisjoni otsusega 2009/853/EÜ ⁽³⁾ või komisjoni otsusega 2008/982/EÜ ⁽⁴⁾ luba sõlmida lepinguid asjaomase riigi või territooriumiga, esitavad komisjonile 26. märtsiks 2017 ajakohastatud teabe, mida on vaja lõike 1 teise lõigu punkti c kohaseks hindamiseks.

Komisjon vaatab kolme kuu jooksul alates kõnealuse teabe kättesaamisest selle läbi, et tagada, et asjaomane riik või territoorium nõuab oma jurisdiktsiooni alla kuuluvatelt makseteenuse pakkujatel käesoleva määrusega kehtestatavate normidega samaväärsete õigusnormide kohaldamist. Kui komisjon leiab pärast sellist läbivaatamist, et lõike 1 teise lõigu punktis c sätestatud tingimus ei ole enam täidetud, tunnistab ta asjaomase komisjoni otsuse või komisjoni rakendusotsuse kehtetuks.

⁽¹⁾ Komisjoni 25. jaanuari 2012. aasta rakendusotsus 2012/43/EL, millega lubatakse Taani Kuningriigil sõlmida Gröönimaa ja Fääri saartega kokkulepe, mille kohaselt Taani ja kõnealuste territooriumide vahelisi rahaülekandeid käsitatakse Taani-siseste rahaülekannetena vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1781/2006 (ELT L 24, 27.1.2012, lk 12).

⁽²⁾ Komisjoni 4. mai 2010. aasta otsus 2010/259/EL, millega lubatakse Prantsuse Vabariigil sõlmida Monaco Vürstiriigiga kokkulepe, mille kohaselt Prantsuse Vabariigi ja Monaco Vürstiriigi vahelisi rahaülekandeid käsitatakse Prantsuse Vabariigi siseste rahaülekannetena vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1781/2006 (ELT L 112, 5.5.2010, lk 23).

⁽³⁾ Komisjoni 26. novembri 2009. aasta otsus 2009/853/EÜ, millega lubatakse Prantsusmaal sõlmida Saint-Pierre'i ja Miqueloniga, Mayotte'iga, Uus-Kaledooniaga, Prantsuse Polüneesiaga ning Wallise ja Futunaga kokkulepe, mille kohaselt Prantsusmaa ja iga kõnealuse territooriumi vahelist rahaülekannet käsitatakse Prantsusmaa-sisese rahaülekandena vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1781/2006 (ELT L 312, 27.11.2009, lk 71).

⁽⁴⁾ Komisjoni 8. detsembri 2008. aasta otsus 2008/982/EÜ, millega volitatakse Ühendkuningriiki sõlmima lepingut Jersey erihalduskonna, Guernsey erihalduskonna ja Mani saarega, mille kohaselt Ühendkuningriigi ja kõigi kõnealuste territooriumite vahelisi rahaülekandeid käsitletakse Ühendkuningriigi sees tehtavate rahaülekannetena vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1781/2006 (ELT L 352, 31.12.2008, lk 34).

*Artikkel 25***Suunised**

Euroopa järelevalveasutused annavad 26. juuniks 2017 vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010, määruse (EL) nr 1094/2010 ja määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 16 pädevate asutuste ja makseteenuste pakkujate jaoks välja suunised käesoleva määruse kohaselt võetavate meetmete kohta, eelkõige seoses artiklite 7, 8, 11 ja 12 rakendamisega.

VII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED*Artikkel 26***Määruse (EÜ) nr 1781/2006 kehtetuks tunnistamine**

Määrus (EÜ) nr 1781/2006 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse vastavalt lisa esitatud vastavustabelile.

*Artikkel 27***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 26. juunist 2017.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 20. mai 2015

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
Z. KALNIŅA-LUKAŠEVICA

LISA

VASTAVUSTABEL

Määrus (EÜ) nr 1781/2006	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 3
Artikkel 3	Artikkel 2
Artikkel 4	Artikli 4 lõige 1
Artikkel 5	Artikkel 4
Artikkel 6	Artikkel 5
Artikkel 7	Artikkel 7
Artikkel 8	Artikkel 7
Artikkel 9	Artikkel 8
Artikkel 10	Artikkel 9
Artikkel 11	Artikkel 16
Artikkel 12	Artikkel 10
—	Artikkel 11
—	Artikkel 12
—	Artikkel 13
Artikkel 13	—
Artikkel 14	Artikkel 15
Artikkel 15	Artiklid 17–22
Artikkel 16	Artikkel 23
Artikkel 17	Artikkel 24
Artikkel 18	—
Artikkel 19	—
—	Artikkel 26
Artikkel 20	Artikkel 27